

Motion till riksdagen 2020/21:1406

av **Betty Malmberg (M)**

Offentlig verksamhet bör anställa fler med funktionsvariationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska vara ett föredöme då det gäller att anställa personer med funktionsvariationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att termen ”nedsatt arbetsförmåga” ska avskaffas så som den används i dagens arbetsmarknadspolitik och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I coronapandemins kölvatten är det många som har svårt att komma in på den reguljära arbetsmarknaden. Sämst är dock läget för personer med funktionsvariation. Det gäller också inträde på offentligt styrda arbetsplatser. Här måste mer kunna göras. Då en liknande motion behandlades vid riksmötet 2018/19 ”poängterade utskottet att offentliga anställningar ska bygga på sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet”. Vidare noterade utskottet att ”uppdraget att tillhandahålla praktikplatser för såväl nyanlända arbetssökande som personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga utsträcks”. Detta sammantaget ger ett cyniskt intryck som fokuserar på personers begränsningar istället för att se till individers möjligheter med hjälp av litet anpassningar.

Arbetsförmedlingen konstaterar detsamma i en utredning¹ och föreslår att termen ”nedsatt arbetsförmåga” avskaffas eftersom det inte ger tillräcklig förklaring till den berörda individens situation.

Den moderatledda regeringen sjösatte ett omfattande och viktigt arbete för att få in fler personer med funktionsvariation på arbetsmarknaden. För att underlätta övergången till arbete är det viktigt att stärka stödet till såväl arbetsgivare som individ före, vid och

¹ https://www.likaunika.org/Filer/____Oversyn%20av%20termen%20nedsatt%20arbetsformaga%20ater rapport%20_____.pdf

efter anställning. En effektiv arbetsmarknadspolitik, genomtänkta och träffsäkra rehabiliteringsinsatser och väl fungerande myndighetssamverkan räcker dock inte hela vägen – så länge det inte finns någon som är villig att anställa personerna ifråga. Därför har också arbetsgivarna ett stort ansvar – inte minst de offentliga arbetsgivarna som stat, kommun och landsting bör hjälpa personer med funktionsvariation till ökad delaktighet i samhället. Vi måste arbeta med tidiga insatser, förhållningssätt och ett bra bemötande. Såväl arbetsmiljöer som attityder behöver förändras för att fler arbetstillfällen ska kunna skapas även för dem med funktionsvariationer. Detta behöver vi visa i handling.

I november 2008 ratificerade riksdagen FN:s internationella konvention för personer med funktionsnedsättning. Det var en viktig handling som också förpliktigar. I betänkandet där konventionen behandlades står följande att läsa:

Konventionen tillför inte några nya rättigheter, utan är tillkommen för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning att åtnjuta mänskliga rättigheter. Ytterst är handikappolitiken en demokratifråga – samhället måste byggas med insikten om att alla människor är lika mycket värda, har samma grundläggande behov och ska behandlas med samma respekt, att mångfald berikar och att varje människa med sin kunskap och erfarenhet är en tillgång för samhället. Handikapperspektivet bör därför lyftas fram i myndigheternas olika policydokument – t.ex. i personalpolicy, mångfaldsplan och arbetsmiljöpolicy.

Detta är tänkvärda ord som också borde resultera i att fler personer med funktionsvariationer på sikt kan få arbete.

För närvarande pågår ett projekt för att fler personer med funktionsvariation ska erbjudas praktik inom myndigheter. Målet var att i genomsnitt 1 000 praktikanter per år skulle kunna tas emot. Statskontorets uppföljning i maj 2018 visade dock att endast 800 arbetssökande med funktionsnedsättning hade fått praktik under den aktuella projektperioden (april 2016 till och med februari 2018). Det duger inte. Av Statskontorets uppföljning framgår heller inte huruvida några av dessa har fått en varaktig anställning, vilket borde vara det faktiska målet.

Undertecknad önskar därför att riksdagen ger regeringen i uppdrag att se över hur staten bättre kan ta sitt ansvar som arbetsgivare och uppmana sina myndigheter och statliga verk att utarbeta mål och strategier för hur de, inom sina respektive verksamheter, ska anställa fler människor med funktionsvariation. Detta måtte riksdagen ge regeringen tillkänna.

Betty Malmberg (M)